

איתן וסימה

הדוד אריה לביא לא היה לא אריה ולא לביא. הוא היה איש קטן וצנום. אלמלא הציונות ייתכן והיה יוצא ממנו סופר סתם (כותב ספרי תורה). הוא נישא לאחותו של אבי, הגדולה ממנו, טובה. טובה הייתה ה"אויב" של אמא שלי, אבל אבא הכיר לה טובה. בתקופת מלחמת העולם הראשונה כאשר אימו מתה והפרנסה הייתה בצמצום אם לא בעוני, היא וציפורה, שתי ילדות בנות 9-10, גידלו את הקטנים מהן שלום ויוסף חנה ואסתר. גידלו כלומר עשו כל מה שנחוץ בשביל להישרד בישלו כיבסו וכו'... . הוא לא שכח לה את זה וגם בסעור הריב בין המשפחות, שאף אחד לא ידע על מה ולמה, הוא לא השתתף וגם אני לא. למשפחת לביא היו שלושה בנים ובת, מן הקטן לגדול אפרים דני בתיה (בת גילי) ואיתן. איתן היה קטן אבל היו לו תכונות שעשו אותו בעיני גדול בעיקר התמצאות וסיפור. היה לו כושר התמצאות נדיר שבודאי גם עזר לו לשרוד את מלחמת השחרור בה השתתף במסגרת הפלמ"ח בקרבות הקשים ביותר כולל הקרב במנזר סן-סימון בקטמון.

והסיפור? גרנו מגרש ליד מגרש, סמוך לרחוב הבית, למטה ממנו במורד, מבני המשק ולמטה מהם הבוסתן. בבוסתן היו ולא היו עצים שונים. היו מנדרינות שאין רואים היום ביניהן: סצומות אדומות וגדולות, האוונה (כנראה באה מקובה) ירוקה צהובה בטעם מיוחד ויוסף אפנדי מנדרינת ענק שקליפתה נפוחה ובתווך בין הקליפה לתוך, אויר וסיבים ובתוכם מנדרינה נהדרת. לא היו: גפנים (כנראה בגלל מזיקים) אגסים, תפוחים, משמשים, שזיפים ותאנים. תאנים איני יודע למה לא נטעו שם כי בשדה כרם היה מקבץ עצי מידות שהניבו תאנים לכל דכפין, למה לא תפוח ואגס? אז תמהנו, כשאני חושב על זה היום, אגס ותפוח הם עצים נשירים, עצים המשירים את עליהם, כנהוג בארצות הקרות, וכאן לא היה להם מספיק קור. אז איך יש עכשיו? לקח זמן ולמדנו לגדל אותם כאן. למדנו כלומר המחקר המדריכים והחקלאים.

גם למשפחת לביא היה בוסתן בתחתית המגרש ובו עצים שונים כשלנו. את הפרדס היו משקים במים שיצאו מברז ענק וזרמו בתעלות וצלחות. התעלות והצלחות היו עשויות מחול. איך היו משקים? פותחים את הברז לוקחים טוריה ובעזרתה מזיזים את החול שהפריד בין הצלחת האחרונה לתעלה וסותמים בו את המשך התעלה ואז למים "אין ידיים לנוס" הם אינם יכולים להמשיך לזרום בתעלה ומוכרחים להיכנס לצלחת. כאשר מתמלאת הצלחת עוברים לזו שלפניה וחוזר חלילה עד לתחילת השורה. זה לא כל כך קשה, אבל איתן התעצל ולכן כשהיה בא זמן ההשקיה היה קורא לי ומתחיל לספר לי סיפור. כשהתמלאה הצלחת היה מפסיק ואז אני לקחתי

את הטוריה ופתחתי את הצלחת הבאה כדי שאוכל לשמוע את המשך הסיפור. זה נמשך ונמשך במשך שנים וכך נולד סיפור בהמשכים.

לאיתן היה בן-דוד בתל-אביב קראו לו טוביה והוא גר בשכונת הצריפים. שכונה שקמה בחולות בין השיקמים על המקום שהיום עומדים עליו גורד שחקים וקניון בלב דיזינגוף. מסביב היו בתים בני 3-4 קומות כמו שאר בתי תל-אביב שנבנו באותה תקופה, בתים רגילים ובתוך שכונת צריפים והתווך הזה היה בעצם מרכז העיר.

לעיתים הייתי נוסע לבקר את טוביה בתל-אביב ושם הכרתי שתי נערות תאומות שגרו בשכונת לטוביה. הן היו בנות גילי (שנה גדולות ממני) ואמא שלהן הייתה עובדת ניקיון בעירייה. כשהכרתי אותן הבנתי שאינן לומדות בבית ספר כשלי, אלא בבית ספר ערב, וביום הן עובדות לפרנסת המשפחה. כאילו לא היה הבדל בין מצבן למצבי שהרי גם אני, שלמדתי בבוקר, עבדתי במשך אחרי הצהריים, ובכל זאת זה היה אחרת. הן היו חברות בתנועת נוער, ידעו לרקוד. השתתפו במסיבות, אבל אצלן זה היה אחרת. לאחת מהן קראו סימה.

יום אחד הן באו לבקר בכפר ויתקין ואני הזמנתי את סימה לאיזו מסיבה שהתנהלה מסביב למדורה. לקראת הסוף בטרם כותה המדורה, אני כטוב ליבי ב... (אינני יודע במה) לקחתי אוד בוער מן המדורה ונפנפתי בו בפראות אנה ואנה. מן האוד עפו גיצים ונחתו על מה? על שימלתה של סימה. זה לא היה נעים, אבל לא היה נורא. ניגשתי אל סימה וביקשתי את סליחתה וחשבתי שסגרתי עניין אבל סימה תבעה את שלה בדמעות כבושות "אתה תחזיר לי שמלה?". באותם ימים אנחנו במושב כבר הגענו לרמת חיים כזו שבגד קרוע לא היה אסון. פונים לאמא והיא קונה לך אחר. אצל סימה זה היה אחרת, אם רצתה שמלה, היא היתה תופרת. בסוף התפשרנו שאשיג לה בד לשמלה. לא ידעתי איפה משיגים ואיך בצרכניה. בסוף באה לעזרתי מי? כמובן מלכת הכיתה רותה. היא הבטיחה לקנות בד בחיפה במכירת סוף העונה. וכך היה. עבר זמן וסימה התחתנה. התחתנה עם איתן והקימה איתו משק לתפארת, כשהיא מנהלת ביד רמה את ענף ההודים ואחר כך את ענף הפרחים. עם הזמן צברה מוניטין והשתתפה בוועדות הקובעות בכפר. הם בנו בית גדול ממדים. נולדו להם בנים ובנות ואף נכדים. ביחד עם אריה וטובה גרו שם ארבעת דורותיהם בהמוניהם, ואיתן ואחדים מהם גרים שם עד היום הזה.